

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavssa Helvetica Orthodoxae Fidei

Murner, Thomas

Lucernae, 1528

VD16 M 7034

Tertivs Argvens Vlrichus Studer.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29525

COLLATIO XXII.
TERTIVS ARGVENS

Vlrichus Studer.

In nomine sanctæ Trinitatis, Amen. Ut breuibus me explicem. Primo induco uerba Pauli ad Corinth. xi. Hoc est corpus meum quod pro uobis tradetur. Dilecti probr̄q; Christiani, horum uerborum intellectum triplicem inuenio. Primus intellectus & expositio hæc est, quod altaris sacramentum uerum sit sanguis & caro Christi, sub utraq; specie panis & uini, nominatim quod substantia panis transmutetur in substantiam Christi, & post hac uini substantia transmutetur in substantiam sanguinis Christi. Hæc expositio primo manauit, & deriuata est a doctrina Thomæ, & ita acceptata est a Christo fidelibus. Secundus intellectus est, sacramentum altaris panem esse & uinum, & cum his nihilominus sanguis & caro Christi, at nunc istarum duarum opinionum origo omnibus nota est. Ideoque tertium intellectum in manus accipio, quem inuenio in sequentibus uerbis Pauli prioris allegati loci ita sonantis. Quotiescunq; manducabitis panem hunc & calicem bibetis, mortem domini nuntiabitis donec ueniat, sub quo intellectu secure docere præsumpsi probos Christianos inspectis uerbis Pauli quæ ad Galathas scribit v. cap. Modicum fermentum totam massam corrumpit. Post hæc Prouerb. xxx. Verbum Dei ut aurum clarum est, quod septies purgat per ignem. Dilecti probr̄q; Christiani, ex his uerbis iam propositis singuli percipere possunt meliorem intellectum & expositionem præallegatorum uerborum Pauli, Hoc est corpus meum, ita sonauit.

D. ECKIVS.

In nomine tuo domine Ihesu Christe. Dominus Vlrichus (ut opinor) in uia triplicem opinionem collegit de uenerabili sacramento, quarum infortunatiorem acceptauit. Sua tamen excellens doctrina, facile in primo congressu notat, quum proponens ecclesiæ Christianæ opinionem de uenerabili sacramento dicit illam ex sancto Thoma de Aquino originem sumpsisse. Potuisset

CONCLUSIO PRIMA.

Potuiſſet tamen bonus ille dñs ſi antiquos eccleſiæ doctores, Cyprianū &c. non legiſſet, percunctaſſe, quis tamen præceptor fuiſſet diuī Thomæ. Albertus dico magnus, quomodo ergo tam audaculus corā hac præſenti congregatione temere non ueret, huius opinionis originem diuo Thomæ adſcribere. Dilecte dñe Vlriche, in quē cōmentarios edidit libros S. Thomas, credo uos non ignorare, in Petrū Longobardū magiſtrū ſententiārū, qui & ipſe ante Thomā Aquināſē hāc opinionē tenuit. Si ueſtris ſubditis ita predicatiſtis ſicut iam dicitis, manifeſtū eſt quod præter ueritatē eos ſeducere uoluistiſtis, q̄ illis præfigurare uolebatiſtis opinionē uenerabilis ſacramenti recentē eſſe, & iā primū in tricētis annis eripuiffe, quū tñ hoc non ſit uerū. Nā a tempib⁹ apoſtolorū elapſi dies in teſtimoniū p̄ducti ſunt doctorū, q̄ uerbū dei eo modo intellexerunt, & quatuor antiqua concilia ante Thomā ueſtrū errorē damnauerūt. Ideoq; & recte quidē de fermēto in harenā deduxiſtiſtis, quo catholicā corrūpitiſtis eccleſiā, etiāq; bene dicitiſtis qd̄ præſumpſeritiſtis, ſed memorate præſumptionē nunq̄ bene feciſſe. Veſtrā opinionē expiſcare tentatiſtis ex uerbis Pauli qd̄ facere nō poteſtiſtis, quemadmodū ſæpius probatū eſt. Paulus em̄ uero panē non nominat piſtorū, ſed ſicut dñs Iheſus dixerat. Hoc eſt corpus meum. Aſſimatiſtis fortāſſe Chriſtianos nuntiare nō poſſe mortē dñi noſtro ſacramēto donec ueniat in extremo iudicio. Vltima ſella ſupra hūc equulū nō ptinet.

VLRICHVS STVDER.

D'Omne doctor, multa adportatiſtis non neceſſaria uerba, & ad meū propoſitū non pertinentia, irrideorq; & contemnor a uobiſtis, quaſi meorū uerborū neq; exordia nec fundamentū neq; ſinem. Primo didici a doctore Wimpina ante annos xx. in uniuerſitate Liptzenſi, q̄ nobiſtis propoſuit Thomā in libro quē de ſacramēto altariſtis nomināt, in x. prædicamēta Ariſt. diuiſo, ſic incipiēs. Memoriā fecit dñs mirabiliū ſuorū &c. In q̄ pulchre manifeſtat opinionē intellectus & uerborū
Pauli

COLLATIO XXIII.

Pauli ad Corinthios præallegato loco, sed quia hæc res meo proposito non deseruiunt, breuitatis causa demitto. Nominatum mihi dñe doctor scripturis propono exponere præallegata uerba, semota omni expositione doctorum, & affectu omnium hoim, nihil aliud quã unum uolens articulũ per alterũ ad intelligendũ præbere. Ideoq; præallegata uerba a singulis tam obnubilata sunt credita, & in tali diuersa expositione possibile non est ueritatẽ cognoscere. Breuiter igitur hoc uerbum, Hoc est corpus meũ, necesse est intelligi claro & intelligibili dicto ex Dei uerbo. Quare Paulus ex inspiratione omnipotentis Dei nobis exponit, quomodo præposita uerba capere & intelligere debeamus, in qua forma uerbũ Dei interpretari & exponere securior est forma & species. Iuxta hoc petens ut se dñs doctor moderet̃ ab inductione omnium doctorum & intellectu humanorum & expositionũ, propter quod mihi propono hæc uerba hoc & alijs dictis exponere.

D. ECKIUS.

Probe noui diuum Thomam sicut & cæteros Christianos eius opinionis fuisse, quod aut̃ dñs Vlrichus falso ad seducendos simplices, huius opinionis originẽ adscribere tentauit diuo Thomæ, hoc me oportuit enumerare nõ ita esse, induxiq; doctores non ad meam conclusionẽ firmandã sed ut omnes Christiani scirent, hanc de sacramẽto opinionẽ esse pius mille annis uetustiorẽ, quam probus hic dñs proposuerat. Id quod refert unum locũ per alium exponendũ dico uerũ esse. Bonus tamen dñs ille non nouit, quoniam modo equum curui inaptare debeat, locus unus scripturæ obnubilatus per alium locum clarum exponere deet, cuius ipse hic oppositũ facit, uolens hæc clara uerba, Hoc est corpus meum, obcæcare obnubilatis uerbis, in quibus neq; adhuc ostẽdit, quomodo suam opinionẽ firmet. Clarũ dedi horũ uerborũ intellectu, si contra hoc scripturas habeat, adportet ergo. Monitionis suæ opus non erat, quod nullos doctores uel scribentes inducere debeant.

CONCLUSIO PRIMA.

debeã plane credo, si libellos fratris sui in Christo Zwinglij non legisset, non tam profunde euangelio implicaret, ut hæc nouam doctrinã in arenã deduceret. Nunc uero scripturas huc adferre, alioqui omnia alia sciat nihil ualitura.

VLRICHVS STVDER.

Chrístiani prohi, spiritus uester bene intelligere potest, quam clara hæc sint uerba, Hoc est corpus meũ &c. quã seriosissime Christianã fidem contingãt. Paulus em̃ ad Iudæos ita explanat xi. capitulo dicens. Fides est substantia rerum sperandarũ argumentũ non apparentiũ. Quare prædicta uerba non sufficienter clara sunt atq; dilucida, sed magis exposcunt declarationem lucidiorũ uerborũ. Sequenter quia pro uerbo Dei habent, ideo nõ est noua doctrina, sed instructio ab æterno deitatis usq; præsens, sicut Iohan. xv. scribit. Quicquid a patre audiui, uobis manifestauĩ. Tandẽ ultimo dñe doctor a uobis cuperẽ ex uerbo dei intellectũ audire, si male dicere uerba prius allegata ita sonãtia. Quotiescunq; manducabimus panem hũc &c. non possint declarare superiora uerba ita sonantia, Hoc est corpus meum. Quotiescunq; manducabitis hunc panem &c.

D. ECKIUS.

Dñs Vlrichus ut sermonem abbreviẽm, tale uult facere argumentũ. Fides (ut Paulus inquit) est argumentũ rerũ non apparentiũ, nũc quum hæc uerba, Hoc est corpus meũ, fidẽ attingãt, necessaria est illoꝝ declaratio alio claro & dilucido dicto. Respondeo, uerũ est, fidem esse de rebus absconditis, & nobis non apparẽtibus, nẽpe quod uidemus scimus, neq; necesse est iam primũ credi. Iuxta tamen hæc uerba fidei clara esse possunt. Quid inq; magis est absconditũ, quam unum esse Deum in essentia, & tamen trinũ in personis, uerba quicquid clara sunt atq; dilucida, sed quod per illa significatur,

R

COLLATIO XXV.

difficile nobis est ad intelligendum, dicit se aliter nescire quā
ut sequentia Pauli uerba, ita uerba exponant, Hoc est corpus
meum. Dico non, & dominus Vlrichus si his diebus præ
sens fuisset, a suo in Christo fratre doctore Oecolampadio,
didicisset hæc Christi uerba, hoc facite in meam commemo
rationem, hic per sanctum Paulum exponi, quomodo me
morari debeat, & nuntiari mors domini, breuitatis tamen
caussa me remitto ad uerba notariorum.

VLRICHVS STYDER.

GRatiofi & dilecti domini, ad hæc dicta me resoluo respō
sionis datæ, me accepturum de hoc uenerabili sacramen
to, quicquid decerneretur, & per uerbum Dei declarabitur,
cum illo permanens, iuxta tenorem mandati meorum sub
ditorū, quod est nihil aliud docere & proponere, quam cla
rum Dei uerbum, per amissionem præbendæ meæ.

D. ECKIUS.

Verbum Dei nemo est qui illud domino Vlricho interdix
cat, illud autem si male peruerteret, & in peruerso intellectu
subditis suis prædicaret, non solum amitteret præbendam,
sed & animam suam, perditurus quoque seipsum & ca
teros. Ideoque & eum rogo propter Deum, quin
non sit sublimioris intellectus, ne se a catho
lica & Christianæ fidei unione segre
get, credatque id quod credidere
priores sui probi & honesti
homines, terræ & can
tonis Glarijs,
quo una cum suis sub
ditis uitam æternam
promerebitur.

Conclusio